Project groen
Academiejaar 2021-2022

GROENE LANDSCHAPSELEMENTEN IN EEN LANDBOUWGEBIED TEN VOORDELE VAN DE WILDE BIJEN.

HO GENT

I. Bisessar, E. Eekhout, P. Gho, A. Vancutsem,
J. Van den Broeck, M. Vermeir, B. Vlaminck, I. Paulus

Inleiding:

Dit onderzoek vertrekt vanuit de probleemstelling “Waarom zijn er bijna geen bomen meer aanwezig in landbouwgebieden”. Bijen dragen in belangrijke mate bij aan de natuurlijke bestuiving van landbouwgewassen en vormen een onmisbare schakel in het ecosysteem. In dit werk wordt nagegaan welke maatregelen er genomen kunnen worden om wilde bijen terug te laten floreren in en rond akkerbouwpercelen.

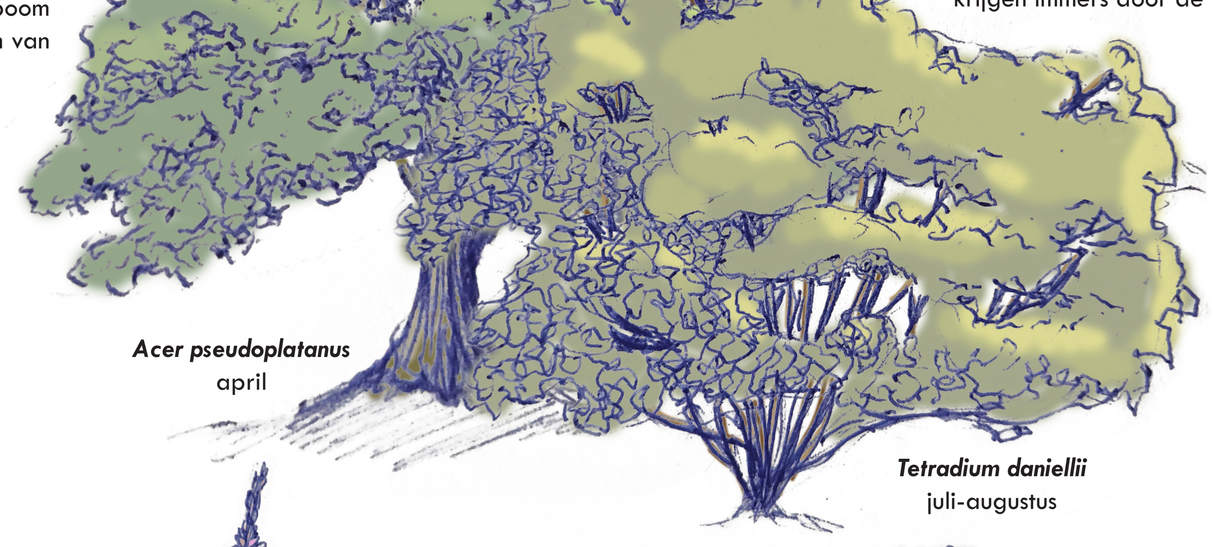
Waarom praten we over bomen?

Bomen maken deel uit van een evenwichtig ecosysteem. Ze bieden voedsel en nestgelegenheden voor wilde bijen. Het aanplanten van gevarieerde en bij voorkeur inheemse drachtbomen leidt tot betere bestuiving van gewassen. De keuze van de aanplant en standplaats zijn belangrijk. Ook moet er rekening gehouden worden met de bodemomstandigheden en het onderhoud.

Aanplant en wetgeving.

Bij de aanplant van bomen moet ook gekeken worden naar de wettelijke aspecten die daarmee gepaard gaan. Verschillende soorten standplaatsen hebben verschillende regels. Verder kan niet elke boom of elke soort grond. De pH-waarde, vochtigheid en voedselrijkdom van de bodem zijn ook belangrijk.

Acer pseudoplatanus
april

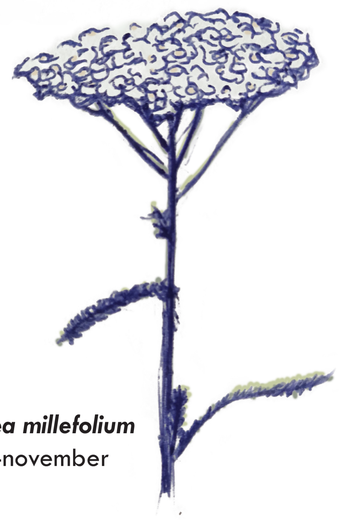
Tetradium daniellii
juli-augustus

Ranunculus acris
april-november

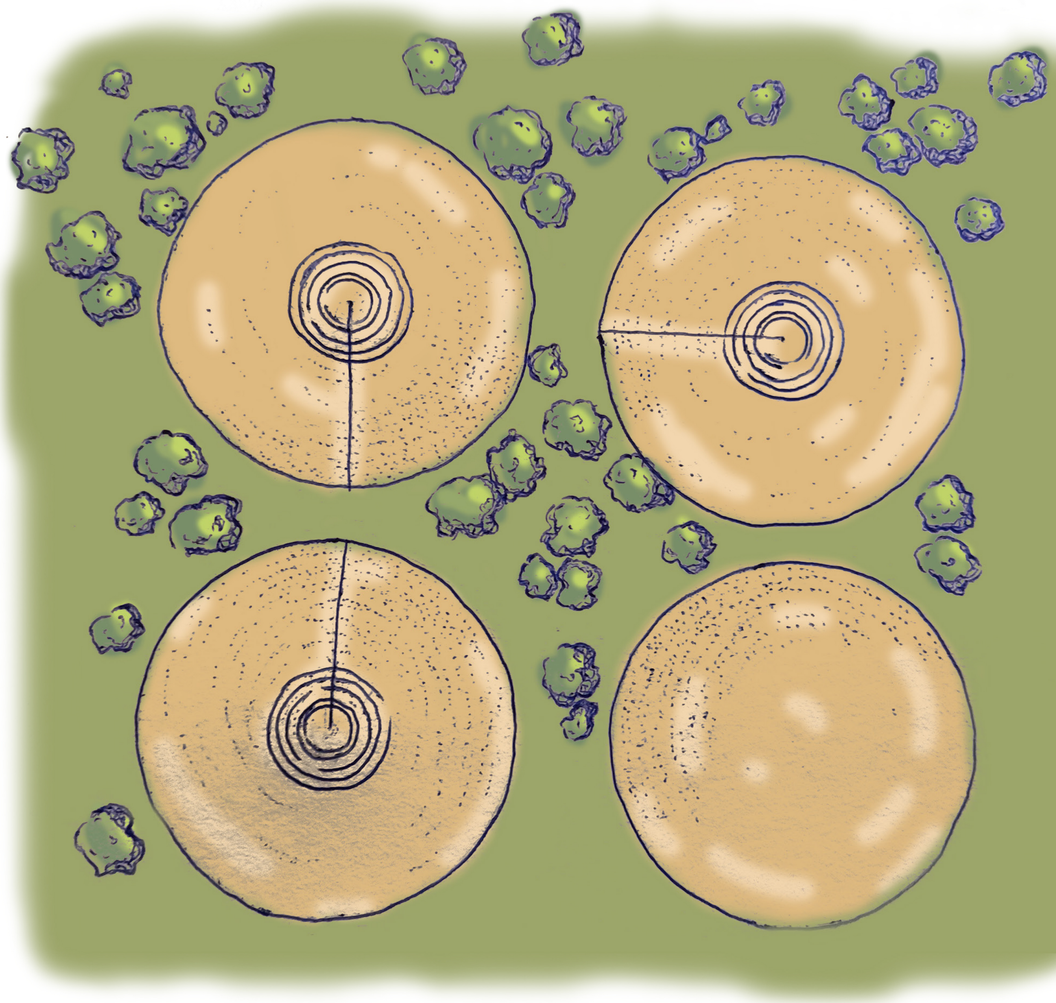
Lythrum salicara
juni - september

Achillea millefolium
juni-november

Bellis perennis
hele jaar door

De wilde bij en zijn levensbehoeften.

Wilde bijen vertonen een zeer grote diversiteit zowel in uiterlijk als levenswijze. Er zijn bijen die ondergronds nestelen en bijen die bovengronds nestelen. Nadat het nest gemaakt is gaan ze op zoek naar een partner. Binnen de bloembezoeker onderscheiden de generalisten zich van de specialisten. Generalisten verzamelen stuifmeel van elke bloem die ze tegenkomen. Specialisten kiezen meestal één specifieke plant uit.

Wat is er nefast voor bijen?

De bijenpopulatie wordt steeds kleiner en minder divers. Dit komt vooral door menselijke activiteiten zoals het gebruik van pesticiden, klimaatverandering en het vervangen van ecosystemen door monoculturen. Al deze factoren hebben ook een invloed op elkaar. En kunnen elkaar versterken of zelfs indirect nieuwe factoren creëren.

Wat is de invloed van bijen op landbouwgebieden?

Landbouwgewassen zijn groter, mooier en van beter kwaliteit wanneer de wilde bij ze bestuift heeft. Dus een landbouwer kan bloemenranden plaatsen met de juiste bloemen naast zijn akkers. Zo overleeft de wilde bij makkelijker en haalt de landbouwer er ook een voordeel uit. Ze krijgen immers door de VLM een financiële steun hiervoor.

Dit plantenassortiment is een mogelijkheid uitgekozen voor vochtige, voedselrijke, neutrale zandleemgrond.

Wat zijn de mogelijke oplossingen om landbouwgebieden bij vriendelijker te maken?

Cirkelvormige akkers geven de natuur ruimte en kansen om te ontwikkelen. Kleine landschapselementen zoals houtkanten en hagen brengen meer opportuniteiten voor wilde bijen voor een veilige plaats om te overleven. Ook andere dieren vinden deze natuurgebieden aantrekkelijk. Hierdoor wordt biodiversiteit met wilde bijen als ambassadeur geherintroduceerd!

Conclusie

We kunnen concluderen dat de huidige manier van landbouw geen ruimte geeft voor goede leefvoorzieningen voor de wilde bij. Factoren zoals pesticiden, monoculturen en klimaatveranderingen zorgen voor de achteruitgang van de wilde bij. Maar het aanplanten van bomen samen met een bloemenrand blijkt een meerwaarde te hebben voor de wilde bij. Het grootste probleem ligt nog altijd bij de lage biodiversiteit van een monocultuur en de nodige pesticiden om deze monocultuur te kunnen behouden. Als het landbouwgebied hervormt wordt tot bijvoorbeeld een polycultuur kan dat een oplossing zijn voor de verloren biodiversiteit terug te brengen.